

## Hvorupgård station

I 1871 blev jernbanestrækningen Nørresundby-Frederikshavn anlagt, men en del stationer ved de små samfund blev ikke straks opført ved jernbanens etablering, og blandt disse var Hvorupgaard. Den største virksomhed var teglværket, og fra teglværkets side havde man et naturligt ønske om at få anlagt et privat sidespor og sidesporet blev anlagt i 1878.

I 1880 blev der allerede fra beboerside ansøgt om oprettelse af holdeplads eller station ved sidesporet, men dette andragende blev afslået. I stedet for fik man etableret et billetsalgssted, placeret ved den nuværende Teglværksvej. Først i 1908 blev stationsbygningen opført.

Stigende behov og ønsker om bedre faciliteter har formentlig været til stede, og i den forbindelse skriver Aalborg Stiftstidende den 2. januar 1900 angående holdeplads ved Hvorupgaard:

*Jyske Teglværker er der tilvejebragt særdeles gode Vejforbindelser fra de omliggende Byer og større Gaarde til Hvorupgaard, saa der vil kunne samles en ikke ringe Trafik paa denne Plads, naar Betingelsen derfor: en offentlig Holdeplads med Sidespor, kommer til Stede.*

*Fra den 8. August til den 10. September, da dette Andragende afsendtes, var der fra Aalborg og til Nørresundby til Hvorupgaard solgt 270 Billetter og fra Hvorupgaard Nord-og Syd-på 780 Billetter, og ved det private Sidespor, som allerede findes her, er der sikret den eventuelle Holdeplads en Trafik, hvorved den vil kunne paaregne en Indtægt, som kan siges at staa i Forhold til de med Anlægget og Driften forbundne Omkostninger.*

*Man andrager endvidere om, at den ved Vogterhus Nr. 5 værende private Overkjørsel maa blive forandret til offentlig Overkjørsel, da der nu er anlagt en offentlig Vej der, og Ejerne ikke kunne være ansvarlige for en Overkjørsel, der hører til en offentlig Vej.*

*"Til Folketingets Finansudvalg er indkommet et Andragende fra 121 Beboere fra Omegnen af Hvorupgaard mellem Nørresundby og Sulsted Stationer om, at Billetsalgsstedet ved Hvorupgaard maa blive forandret til Holdeplads med offentligt Sidespor m.m. (Indbragt den 11. Oktober 1899 af Folketingsmanden for Aalborg Amts 1. Valgkreds, J.Jensen).*

*Det ved Hvorupgaard i 1899 oprettede Billetsalgssted har ganske vist for en Del afhjulpnet Egnens Trang til en Forbindelse med Statsbanerne, men det har dog langt fra kunnet fyldestgøre de Krav, der stilles, og som man ved dette Andragende haaber at faa fyldestgjorte. Fra Billetsalgsstedet kan der nemlig ikke alene ikke expederes Stykgods, men ikke en Gang det nødvendige Rejsegods, Cykler, Barnevogne o.s.v. Ved Overenskomst mellem de paagældende Lodsejere og De forenede nord- Et Kort og 2 Bilag (et Andragende til og Svar fra Generaldirektoratet for Statsbanedriften) medfølger. Udvalget foreslaar at henvise Sagen til Indenrigsministerens Overvejelse."*

Den 9. oktober 1901 hedder det i Finanslovsforslaget ifølge Aalborg Stiftstidende angående Holdeplads ved Hvorupgaard:

*"Ved Hvorupgaard, beliggende mellem Nørresundby og Sulsted Stationer, blev der i 1878 anlagt et privat Sidespor for Handelsbanken som Ejer af Hvorupgaards Fabrikker. Et i 1880 indgivet Andragende om, at der ved Sidesporet maatte blive anlagt en Holdeplads eller Station, blev afslaaet, men samtidig blev det paa visse nærmere Betingelser tilbudt Beboerne at lade oprette et Billetsalgssted ved Hvorupgaard.*

*På Grund af Beboernes Stilling til Sagen kom Tilvejebringelsen af et Billetsalgssted imidlertid ikke den Gang til Udførelse, og først efter at Sidesporet af Københavns Handelsbank var blevet overdraget til "De forenede nordjyske Teglværker" blev Sagen rejst paany, og en Overenskomst med dette Selskab om en Overtagelse af det private Sidespor og om Oprettelse af Billetsalgsstedet blev stadfæstet af Ministeriet for offentlige Arbejder i 1899, hvorefter Billetsalgsstedet blev aabent for Færdsel samme Aar.*

*Der er herefter paany fremkommet Andragende fra Aktieselskabet og Beboerne om Udvidelse af Billetsalgsstedet til Holdeplads med offentligt Sidespor, og et i Folketinget i Rigsdagssamlingen 1899-1900 indgivet Andragende fra 121 Beboere blev af Tinget henvist til Ministerens Overvejelse. Efter at der i denne Anledning har fundet Forhandlinger Sted mellem Statsbanedriften og Ejerne af Sidesporet, er der opnaaet Enighed om, at Statsbanerne erhverver Sidesporet for et Beløb af 1.900 kr., imod at Selskabet skadesløst tilskøder Statsbanedriften det Areal, paa hvilket Sidesporet er beliggende, i Forbindelse med et Areal langs samme til Anlæg af Læssevej, samt frafalder Kravet om Ret til fortrinsvis Benyttelse af Sporet.*

*Da denne Overenskomst maa betragtes som fordelagtig for Statsbanerne, og de siden Billetsalgsstedets Anlæg indvundne Erfaringer taler til Gunst for Tilvejebringelse af en Holdeplads med offentligt Sidespor paa det nævnte Sted af Banen, ligesom den meget betydelige Afstand af 12,5 kilometer mellem Nørresundby og Sulsted gør Holdepladsens Forsyning med Krydsningsspor i høj Grad ønskelig, skal man anbefale, at der i det nævnte Øjemed bevilges et Beløb af 60.000 kr. under Forudsætning af, at Beboerne i Lighed med, hvad der i Reglen finder Sted ved slige Anlæg, bidrager et Beløb af i alt 3.400 kr. samt afholde Udgifterne ved Erhvervelsen af det fornødne Areal til Holdepladsen (ca. en trekvart Tønder Land), og til Adgangsvejen.*

## **Stationens indretning i 40'erne**

Fra perronen gik man ind i ventesalen med luge ind til kontoret og der var også dør ind til kontoret. På kontoret var til højre for indgangsdøren en kakkellovn og derefter en knagerække til postsækkene. Derefter et skrivebord, meget kraftigt og solidt og i modsat hjørne af indgangsdøren en dør ind til privaten.

Til venstre for døren fra ventesalen var der en billetpult med drejeluge til billetter og penge til publikum, desuden en reol til billetter og et stort stempelapparat til samme. Derefter var der på vinduesvæggen et stort bord eller snarere en plade, hvorpå var anbragt to telegrafapparater til morsesystemet og en telefon, der brugtes til til- og afmelding af tog. På bordet stod også en stor kasse med et håndsving. Det var til at sætte de store klokker på stationsbygningen og hos ledvogterne i gang. Efter vinduespladsen var der et solidt pengeskab og en lille reol med små rum foroven og større forneden. Det var til posten, aviser og bladene. Desuden stod der i kontoret et vaskestativ med et fad og en kande.

Privatboligen var indrettet med en stue ud mod perronen og to stuer ud mod vejen, desværre ikke med skillerum mellem de to stuer ud mod vejen.

Fra perronstuen førte en dør ud til et stort og rummeligt køkken med brændekomfur. Desuden var der et spisekammer og en dør ud til baggangen, hvorfra der førte en trappe op til I. sal. Deroppe var et loftrum, hvorfra der var skilt 2 værelser og mod nord i gavlen var der et soveværelse. Alle værelser var forsynet med kakkellovne.

Fra baggangen førte en dør ud til en indhegnet gård. Derude var der et gammeldags lokum, hvad der syntes mærkeligt så sent som i 1940. Derefter var der en passage, hvor folk kunne komme op til toget, og efter denne passage var der endnu en indhegnet gård med vaskehus og viktualierum og tørverum. Ja, tørverum var det rette ord, for i krigens tid fandtes der jo ikke kul og koks.

Går man længere sydpå ad perronen, kommer man til signalhuset og pakhuset med to offentlige toiletter (også gammeldags). Til slut en opstaldet banevogn med plads til tørv.

Derefter kom, hvad man benævnte "stationspladsen" med et vigespor og en fold til kreaturlæsning.

Der var to landpostbude, der hørte under Hvorupgaard postekspedition. Man var ikke kun stationsmester for DSB, men også postekspeditør for Post- og Telegrafvæsenet. Landpostbudene sad ude i ventesalen og sorterede posten, og når de kom hjem, blev der afregnet ved skrivebordet på kontoret. Et landpostbud var et helt lille omvandrende postkontor.

I modsætning til de gennemkørende tog var der også to tog på en gang når der var krydsning. Så var der travlt med til- og afmelding og signalstillen og bomme op og ned. Der var to bomme at passe fra stationen, en ude ved Melsted på vejen til Vestbjerg og en ved Teglværksvejen.

Det daglige arbejde på stationen blev passet af mester, to trafikekspedienter - kommende stationsmestre, blot yngre, samt en ekstraarbejder som gik til hånde på stationen. Desuden var der en banearbejder eller banebetjent, som det nu hedder, hvis opgave det var at foretage dagligt liniesyn fra Hvorupgaard til Nørresundby, hvilket foregik på en trehjulet skinnecykel.

Teksten er en bearbejdet af tekst i bogen:

*Stationsbyen Hvorupgaard fra o. 1850 til vore dage  
udgivet af Sundby-Hvorup sognehistoriske forening og arkiv  
oktober 1986*